

WO.053.6.2024.SB

Kraków, 21 czerwca 2024 r.

Dotyczy: wniosku z 6.05.2024 r. w sprawie kontroli inwestycji przy ul. Truskowskiego

otrzymaliśmy kolejny wniosek z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie, z Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz z Centrum Zarządzania Kryzysowego Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

Regionalny dyrektor ochrony środowiska jest organem ochrony przyrody i dlatego otrzymuje prawie wszystkie interwencje dotyczące łamania przepisów wobec chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów. Nie jest natomiast organem kontrolnym, ani nie ma możliwości nałożenia kar na sprawców naruszeń.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody naruszenie zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków jest zagrożone karą aresztu albo grzywny¹. Orzekanie w sprawach naruszeń następuje na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Oskarżycielem publicznym we wszystkich sprawach o wykroczenia jest Policja (lub prokurator). Policja zatem, po otrzymaniu zgłoszenia, powinna przeprowadzić postępowanie wyjaśniające, zakończone ewentualnym skierowaniem wniosku o ukaranie sprawcy do sądu rejonowego.

Jak już wskazaliśmy i w piśmie z 29 kwietnia, organem administracji uprawnionym do kontroli wydanych pozwoleń na budowę jest powiatowy inspektor nadzoru budowlanego². Oprócz nadzoru nad przestrzeganiem przepisów prawa budowlanego, kontroluje on także zgodność zagospodarowania terenu z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz wymaganiami ochrony środowiska.

¹ Na podstawie art. 127 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890).

² Art. 80 i art. 81 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725 i 834).

Otrzymaliśmy do wiadomości pismo Prezydenta Miasta Krakowa z 17.05.2024 r., WS-01.1431.22.2024, stanowiące odpowiedź na podejrzenie, że inwestycje wymienione w Pani wniosku uzyskały pozwolenia na budowę (nr: AU-01-1.6740.1.281.2023.DMT, AU-01-1.6740.1.118.2023.ASR, AU-01-6.6740.2.42.2023.MLE, AU-01-1.6740.1.191.2023.ERM, AU-01-1.6740.1.280.2023.MMI) niezgodnie z uchwałami w sprawie Tenczyńskiego Parku Krajobrazowego.

Informowaliśmy już w piśmie z 29 kwietnia, że na terenie przy ul. Truszkowskiego obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Bronowice Małe – Tetmajera”³, na podstawie którego Prezydent wydał pozwolenia na budowę.

W planie wrysowano stawy i oczka wodne oraz obszar źródliskowy. Ustanowiono także nakaz ich utrzymania i ochrony. Ponadto ustalono strefę hydrogeniczną w celu właściwego funkcjonowania cieką Struga Bronowicka wraz z dopływem oraz obszarem źródliskowym.

W obrębie strefy:

- 1) zakazuje się lokalizacji nowych obiektów budowlanych, z wyłączeniem liniowych obiektów infrastruktury technicznej, urządzeń wodnych oraz przepustów i obiektów mostowych,
- 2) zakazuje się lokalizacji ogrodzeń poprzecznych uniemożliwiających swobodny spływ wód,
- 3) zakazuje się osuszania obszaru źródliskowego;
- 4) zakazuje się prowadzenia nowych przejazdów przez ciek Struga Bronowicka;
- 5) nakazuje się utrzymanie ciągłości i funkcjonalności cieką Struga Bronowicka wraz z dopływem, z zapewnieniem dostępu do niego,
- 6) nakazuje się utrzymanie powierzchni zapewniającej przepływ i infiltrację wód za wyjątkiem przepustów i obiektów mostowych,
- 7) dopuszcza się prowadzenie prac konserwacyjnych i modernizacyjnych koryta cieką Struga Bronowicka wraz z dopływem.

Ustalenia planu miejscowego Prezydent Miasta Krakowa powinien uwzględnić w wydawanych pozwoleniach na budowę. Tylko Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Krakowie może skontrolować te pozwolenia i stwierdzić, czy były one wydane zgodnie z przepisami prawa, w tym z ograniczeniami wynikającymi z miejscowego

³ Uchwała Nr LIX/813/12 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 października 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego poz. 5524).

planu zagospodarowania przestrzennego i uchwały w sprawie Tenczyńskiego Parku Krajobrazowego.

Niezależnie od powyższego, oględziny terenu, na którym wykonała zdjęcia wyciętych drzew, powinien wykonać Prezydent Miasta Krakowa. Prezydent jest włodarzem miasta i ma za zadanie utrzymywać w należyłym stanie tereny zielone. Z pisma Prezydenta z 17.05.2024 r. dowiadujemy się, że:

- 1) w odniesieniu do działek o numerach ewidencyjnych 86 i 87 obręb 40 Krowodrza przy ul. Księdza Truskowskiego/Tetmajera w ciągu ostatnich 5 lat nie wydawał decyzji zezwalających na usunięcie drzew i krzewów;
- 2) nie posiada informacji na temat występowania chronionych gatunków zwierząt na tym terenie;
- 3) 7.02.2023 r. wydał zezwolenia na usunięcie 54 drzew rosnących na działkach nr 77 i 85 obręb 40 Krowodrza w związku z budową budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie bliźniaczej z garażami podziemnymi; drzewa można wyciąć do 30.06.2024 r.;
- 4) są mu znane przypadki wycinki drzew bez zezwolenia w tym rejonie; podczas interwencji pracowników Urzędu Miasta Krakowa właściciele nieruchomości powoływali się na przepisy ustawy o ochronie przyrody, zwalniające ich z obowiązku uzyskania zezwolenia na wycinkę⁴.

W tym miejscu trzeba zwrócić uwagę, że proces inwestycyjny, którego jest świadkiem, może wymagać uzyskania kilku decyzji różnych organów. W zależności od rozmiaru inwestycji i jej wpływu na środowisko, przed wydaniem pozwolenia na budowę może być konieczna decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Jeśli zamierzenie budowlane będzie się wiązać z usunięciem drzew – niezbędne jest zezwolenie wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na wycinkę. Jeśli natomiast drzewa są siedliskiem chronionych gatunków zwierząt, roślin czy grzybów, przed wydaniem zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów konieczne jest uzyskanie decyzji regionalnego dyrektora ochrony środowiska, zezwalającej na czynności zakazane względem tych gatunków. Może się też okazać, że konieczne będzie pozwolenie wodnoprawne lub decyzja w zakresie gospodarki odpadami.

Obowiązek dopilnowania, by inwestycja powstała zgodnie z wszystkimi przepisami prawa, ciąży przede wszystkim na inwestorze, ale nie tylko. To starosta (w Krakowie – Prezydent

⁴ Art. 83f ust. 1 pkt. 3b – usuwanie drzew w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego.

Miasta), wydając pozwolenie na budowę, bierze na siebie odpowiedzialność za uwzględnienie wszystkich przepisów prawa w postępowaniu. Dlatego na początku pisma wskazaliśmy powiatowego inspektora nadzoru budowlanego – jest on jedynym organem uprawnionym do skontrolowania legalności każdej decyzji budowlanej i samej budowy.

Co się zaś tyczy odpowiedzialności za naruszenie przepisów z zakresu ochrony gatunkowej, to ponoszą ją także organy wydające zezwolenia na usuwanie drzew i krzewów. Nie można bowiem wydać zezwolenia, jeśli drzewo lub krzew jest zasiedlone np. przez zwierzę z gatunku chronionego. Nawet poza okresem lęgowym ptaków może się okazać, że drzewo jest miejscem bytowania chronionych owadów lub ssaków i nie będzie można go wyciąć.

W odniesieniu do działek wymienionych w [] piśmie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie nie wydał zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków roślin, zwierząt czy grzybów.

Prawie codziennie otrzymujemy interwencje, zarówno od instytucji publicznych, jak i osób fizycznych, dotyczące łamania przepisów wobec chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów – określonych bardziej lub mniej konkretnie. Nie posiadamy jednak w naszych zasobach informacji na temat składników przyrody znajdujących się w każdym fragmencie województwa. Dane takie otrzymujemy od innych organów administracji działających w obszarze ochrony przyrody (Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, wójta), instytucji współdziałających (np. Polskiej Akademii Nauk, uniwersytetów), naszych zleceniobiorców (wykonujących inwentaryzacje terenu w ramach projektów), a dla mniejszych terenów – od inwestorów, którzy chcą uzyskać zezwolenie na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków.

Z [] zdjęć nie można jednoznacznie stwierdzić, że ucierpiały chronione zwierzęta, rośliny czy grzyby. Żeby skierować zgłoszenie o złamaniu prawa na Policję, trzeba wskazać, na czym polega naruszenie przepisów o ochronie przyrody, oraz gatunki, wobec których miało ono miejsce.

Z poważaniem,

**Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Krakowie**

Rafał Rostecki

/podpis elektroniczny/